

ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК ОРЕНДНИХ ОПЕРАЦІЙ У ВІТЧИЗНЯНОМУ ПРАВОВОМУ ПРОСТОРІ

Мельничук М.О., здобувач

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Чумак О.В.**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Питанням орендних операцій в різних країнах увагу приділяли багато науковців, таких як Бернар І., Ковальов В.В., Коллі Ж.-К., Метьюс М.Р., Назарбаєва І., Перера М.Х.Б., Пивоваров С.Є., Ж. Рішар, Сігел Джоел Дж. та інші. Проте до сьогодні не приділялось достатньо уваги розгляду правовим аспектам регулювання орендних операцій за етапами їх розвитку в Україні. На підставі аналізу вітчизняної законодавчої бази можна зробити такі висновки. Початком розвитку орендних операцій в Україні доцільно вважати роки НЕПу з прийняттям у 1921 році Раднаркомом УСРР постанови «Про порядок здачі в оренду підприємств, підвідомчих Вищій Раді Народного Господарства», де наголошувалось надати кооперативам, товариствам а також окремим громадянам право оренди державних промислових підприємств з метою їх експлуатації на підставі договору. Другим етапом розвитку орендних операцій слід вважати прийняття Цивільного кодексу УРСР у 1922 році, який розширив об'єкти орендних операцій: націоналізовані підприємства, споруди, належні місцевим радам та все інше майно. Третім етапом варто визнати період 1933-1964 років з прийняттям «Положення про землю, яка надавалась транспорту» у 1933 році, коли в оренду починають здавати землю для транспорту. Четвертий етап 1965-1988 роки характеризується з прийняттям «Положення про соціалістичне державне виробниче підприємство» у 1965 році розвитком торговельних підприємств, які стають об'єктами орендних операцій, де підставою виступає договір майнового найму. П'ятий етап 1988-1989 рр., відмова у самостійності орендних операцій, що підтверджує прийняття «Загальних методичних положень по оренді державного підприємства трудовим колективом» та «Тимчасових рекомендацій із застосування орендного підряду на підприємствах (об'єднаннях) і в організаціях промислових галузей народного господарства», та підставою стає договір про оренду й підрядний договір на термін випуску продукції. Шостий етап 1991 – 1997 роки, коли були прийняті законодавчі акти, які відносили орендні операції до приватизаційних. З прийняття закону України «Про оренду державного та комунального майна» настає сьомий етап (з 1997 р.) – передбачається передача державного та комунального майна в оренду фізичним і юридичним особам.